

Stručni članak

Arhitektura poslovanja i agilni razvoj programskog rješenja

Autor
Marijan Marenčić

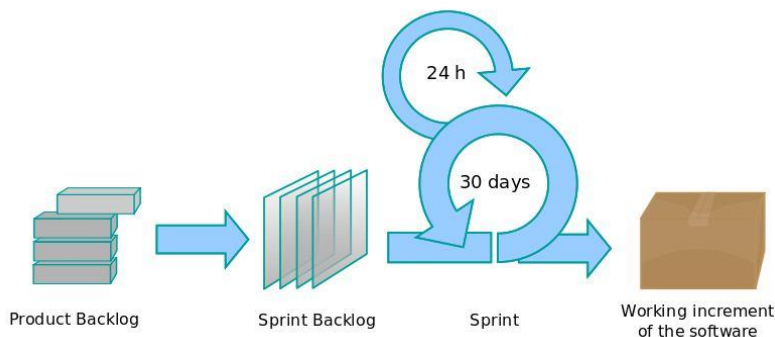
Sadržaj

<i>Agilni razvoj programskog rješenja</i>	3
<i>Arhitektura poslovanja</i>	3
<i>Model zahtjeva na programsko rješenje</i>	4
<i>Zašto ovaj dokument?</i>	4
<i>Rizici agilnog razvoja</i>	4
<i>Model zahtjeva veza između arhitekture poslovanja i agilnog razvoja</i>	5
<i>Zaključak</i>	5
<i>O autoru</i>	5

Agilni razvoj programskog rješenja

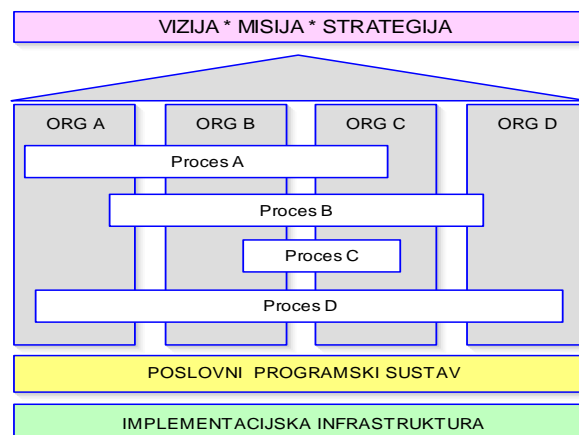
Pod agilnim razvojem programskog rješenja podrazumijevamo grupu metodologija koje imaju zajedničku osobinu da se razvoj programskog rješenja bazira na spiralnom (iterativnom i inkrementalnom) ciklusu. Sa svakim slijedećim krugom spirale zahtjevi i rješenja se unapređuju zahvaljujući sinergiji tima za razvoj. Agilni razvoj omogućuje fleksibilno planiranje, postupni evolutivni razvoj i isporuku, vremenski ograničen krug spirale, tjedan do najviše mjesec dana, te omogućuje brzi i fleksibilni odgovor na promjene.

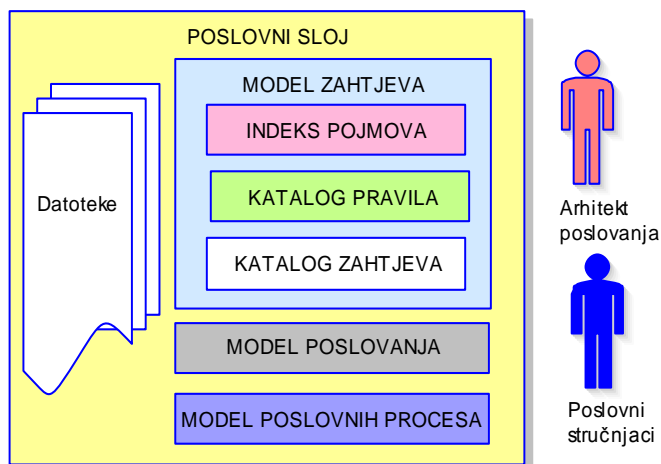
Nakon svakog kruga proizvod se prezentira korisniku, dobiva se povratna informacija u vidu izmjena i unapređenja zahtjeva (funkcionalnosti rješenja) i sa tim novim zahtjevima ide se u novi krug. Taj način razvoja **omogućuje brzi razvoj programskog rješenja u potpunosti u skladu sa definiranim zahtjevima**. Zahtjevi se definiraju putem tehnike „korisničkih scenarija“ ili „scenarija uporabe“. Scenariji opisuju interakciju korisnika sa programskim rješenjem ili međusobnu interakciju modula rješenja. Član tima predstavnik korisnika zadužen je za definiciju i točnost korisničkih zahtjeva.

Arhitektura poslovanja

Arhitektura poslovanja predstavlja cjeloviti vizualno-tekstualni opis poslovanja pohranjen u digitalnom repozitoriju u vidu jednostavnih i složenih elemenata. Elementi su međusobno povezani. Veze omogućuju analizu zavisnosti. Arhitektura sadrži podatke koji se odnose na opis strategije i ciljeva, opis organizacijske strukture i ljudskih potencijala, detaljni opis poslovnih procesa i zadataka, detaljni opis komponenata i strukture informatičkog sustava te računalne i komunikacijske opreme.

Model zahtjeva na programsko rješenje

Model zahtjeva jedan je od modela arhitekture poslovanja. On je proizvod projektiranja poslovanja / modeliranja gornjih slojeva arhitekture (modela poslovanja i modela poslovnih procesa). Model zahtjeva sadrži detaljan opis zahtjeva (funkcionalne i nefunkcionalne specifikacije) za razvoj programskog rješenja. Također sadrži veze na izvore koji definiraju zahtjeve (organizacijske jedinice, radna mjesta, procesi i radni postupci, interna pravila i algoritmi, zakonski propisi, interakcija sa drugim rješenjima).

Zašto ovaj dokument?

Dio stručnjaka za razvoj programskih rješenja smatra da nije potrebno izvršiti projektiranje poslovanja i da razvoj programskog rješenja prema agilnoj metodologiji može omogućiti kvalitetnu informatizaciju. Daje se poseban naglasak na brzinu razvoja i na kontrolu od strane korisnika za vrijeme razvoja. Korisnik verificira razvijeno rješenje odnosno „korisnik dobiva ono što je tražio“.

Autor ovim stručnim člankom želi ukazati na rizike koji postoje u slučaju kada se razvoj programskog rješenja izvršava prema metodi agilnog razvoja, a bez prethodnog projektiranja poslovanja.

Rizici agilnog razvoja

U slučaju kada se razvoj programskog rješenja radi prema metodi agilnog razvoja i bez prethodnog projektiranja poslovanja postoje slijedeći rizici:

- **Nepotpuna specifikacija zahtjeva** bez projektiranja poslovanja specifikacija zahtjeva je nepotpuna jer zahtjevi nisu proizvod analize ukupnog poslovanja, već najčešće parcijalnog pogleda na poslovanje.
- **Niska kvaliteta zahtjeva** zahtjevi koje definiraju poslovni stručnjaci bez sudjelovanja stručnjaka za projektiranje poslovanja niske su razine kvalitete.
- **Rješenje niske kvalitete i nepovezano sa drugim rješenjima** razvoj rješenja agilnom metodom osigurati će brzi razvoj ali uslijed niske kvalitete i nepotpunosti zahtjeva rješenje će također biti u poslovnom smislu niske uporabne vrijednosti i najčešće nepovezano sa drugim programskim rješenjima.

Model zahtjeva veza između arhitekture poslovanja i agilnog razvoja

Modeliranje zahtjeva od strane projektanta poslovanja, a na osnovi analize ukupnog poslovanja odnosno nakon dizajna modela poslovanja, omogućuje izradu modela zahtjeva najviše kvalitete. U postupku analize sagledani su strategija i ciljevi poslovanja, izvršena je analiza sadašnjeg poslovanja: organizacijske jedinice, radna mjesta, procesi i radni postupci, interna pravila i algoritmi, zakonski propisi, interakcija sa drugim rješenjima, formati i struktura podataka informacijskog sustava.

Na osnovi sadašnjeg stanja, definiranih ciljeva poslovanja te uzimanja u obzir najnaprednijih mogućnosti informacijskih tehnologija definira se model poslovanja buduće stanje. Izgrađeni model zahtjeva (buduće stanje) predstavlja cjeloviti „izvor“ na temelju kojeg se izrađuje model zahtjeva za razvoj programskog rješenja.

Izgrađeni model zahtjeva predstavlja ulaznu listu zahtjeva u proces agilnog razvoja. Razvijeno rješenje će (na osnovi visoke kvalitete zahtjeva) u potpunosti zadovoljiti ukupne zahtjeve poslovanja, biti će potpuno integrirano u informacijski sustav tvrtke i na taj način će omogućiti najvišu učinkovitost poslovanja.

Zaključak

Agilni razvoj ima svoje kvalitete koje se ogledaju u brzini i točnosti razvijenog rješenja u odnosu na zadane zahtjeve. Projektiranje poslovanja i izgradnja arhitekture poslovanja / modela poslovanja omogućuje modeliranje i definiranje kvalitetnih i potpunih zahtjeva na programsko rješenje. Kombiniranjem obiju metodologija projektiranja poslovanja i agilnog razvoja postižu se rješenja najviše kvalitete.

O autoru

Marijan Marenčić

Glavni arhitekt poslovanja i konzultant

Nezavisni stručnjak sa više od 30 godina iskustva u informatizaciji poslovanja. Ekspert za modeliranje poslovne domene arhitekture poslovanja. Kontinuirano prati razvoj informacijskih tehnologija i metodologija za organizaciju poslovanja. Tvrtkama pomaže osmisliti optimalni model poslovanja baziran na uporabi najsuvremenijih organizacijskih metodologija i informatičkih tehnologija. Uspješno realizirao 100+ različitih projekata za renomirane hrvatske tvrtke. [Kratka biografija i realizirani projekti](#)

